

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วารสารองค์กร ถือว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญประเภทหนึ่งที่ต้องคำนึงมาใช้เป็นสื่อเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กร ดังที่ จีน คี เกทส์ (Jean Key Gates อ้างใน นฤมล พัฒนา, 2542: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวารสารองค์กรไว้ว่า เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเรื่องราวใหม่ ๆ และวิชาต่าง ๆ ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการค้นพบใหม่ ๆ ที่ยังไม่พบในหนังสือตำรา วารสารยังเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ในยุคแรก ๆ ของการฟื้นฟูศิลปวิทยาและก็ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน และอนาคต (กมล ฉายาวิณะ, 2539: 20) ทั้งนี้ เพราะวารสารมีประโยชน์และลักษณะที่คืออยู่หลายประการ คือ

1. วารสารสามารถสื่อสารให้กับผู้รับสารได้ในลักษณะของรูปภาพ กราฟ ตัวอักษร เพื่อสร้างความดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร
2. วารสารสามารถเก็บไว้ได้นาน ให้รายละเอียดได้มาก นำมาอ่านซ้ำได้หลายครั้ง และเนื้อหาของวารสารยังสามารถนำมาอ้างอิงเพื่อให้เกิดความเชื่อถือ เนื่องจากมีหลักฐานจากการค้นคว้า มีข้อมูลเป็นหลักฐาน
3. วารสารมีความสม่ำเสมอในการเผยแพร่ทำให้ผู้รับสารสามารถติดตามข่าวสารขององค์กรได้อย่างต่อเนื่องทำให้มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายเป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านได้ติดตาม
4. วารสารสามารถกระจายเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างกว้างขวาง ย่อมทำให้เกิดอิทธิพลกว้าง ยังมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับความประสงค์หรือความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ยิ่งจะสร้างอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น
5. วารสารยังเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้รู้จักและเข้าใจองค์กรได้มากยิ่งขึ้น

วารสารองค์กรนั้นมีหลายประเภท ทั้งวารสารภายใน วารสารภายนอก และวารสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2540: 782 - 783, นันทริกา คุ่มไพโรจน์, 2535: 3 - 5, 4 - 7, บุญเกื้อ ควรรหาเวช, 2539: 81) การจัดทำวารสารองค์กรมีการกำหนดขอบเขต หน้าที่วัตถุประสงค์และนโยบายของวารสาร ว่าทำเพื่ออะไร กำหนดเนื้อหา จุดมุ่งหมายให้ชัดเจนลงไป ซึ่งตามหลักการการจัดทำวารสารองค์กรของหน่วยงาน ก็เพื่อที่จะชี้แจงในด้านข่าวสารให้บุคลากร

ในสถาบันรับรู้ เพื่อช่วยให้งานประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ในกรณีที่มีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น อันจะมีผลกระทบต่อหน่วยงานก็จะสามารถเผยแพร่ข้อเท็จจริงให้ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการ แก้ปัญหาวินิจฉัยและป้องกันไม่ให้เกิดความเข้าใจผิด หรือผลกระทบต่อการทำงานของ หน่วยงาน นอกจากนี้ ยังต้องวางแผนในเรื่องของขนาดรูปเล่ม การจัดหน้า การเสนอภาพประกอบ จำนวนพิมพ์ กำหนดออก วิธีจำหน่ายแจก งบประมาณในการจัดทำ การมอบหมายหน้าที่และ ความรับผิดชอบ รวมไปถึงการสำรวจความต้องการของผู้อ่าน

การดำเนินงานในการผลิตวารสารองค์กรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และอุดมการณ์ขององค์กรที่มีงบประมาณเป็นตัวกำหนดแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ องค์กรควรพิจารณา นั่นก็คือ ผู้อ่าน องค์กรจะผลิตวารสารองค์กรอย่างไรเพื่อตอบสนองความ ต้องการของผู้อ่าน ซึ่งย่อมต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ให้วารสารขององค์กรนั้น มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและผู้อ่านตามนโยบายขององค์กร การออกแบบจัดหน้านั้น ถือว่าเป็นเทคนิคและวิธีการขั้นตอนหนึ่งในการผลิตวารสารองค์กร ดังที่ สมควร เพียรพิทักษ์ (2544: 62) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบเป็นกระบวนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่มีผลมาจากความคิด และจินตนาการของนักออกแบบให้ปรากฏเป็นผลงานตามข้อกำหนดในวัตถุประสงค์ โดยอาศัย ลำดับขั้นตอน และกระบวนการในแนวทางที่สอดคล้องกัน อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2545: 328 - 329) กล่าวไว้ว่า การออกแบบมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารให้เข้าใจมากขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม อาจอธิบายได้ว่าการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์นั้น เป็นการทำให้เกิดความดึงดูดใจให้ผู้พบ เห็นเกิดความสนใจในสื่อสิ่งพิมพ์ ถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการจะสื่อสารอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับ ผู้รับสาร สร้างความประทับใจ ทำให้ข้อมูลที่สื่อสารไปแล้วนั้นเป็นที่จดจำ

จากความสำคัญของการออกแบบจัดหน้าที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น เทคนิคการ ออกแบบจัดหน้าเพียงอย่างเดียวคงไม่อาจสามารถสร้างความน่าสนใจให้กับวารสารองค์กรได้อย่าง เพียงพอ สิ่งที่จะช่วยสร้างความน่าสนใจและช่วยในการสื่อความหมายให้กับเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรได้ ดียิ่งขึ้นนั่นก็คือ ภาพประกอบ ภาพประกอบได้ถูกนำมาใช้ผสมผสานกับเทคนิคการออกแบบจัด หน้าเพื่อเสริมให้วารสารองค์กรเป็นที่น่าสนใจ น่าอ่าน และช่วยเพิ่มสีสันให้กับวารสารองค์กร ดังที่ ประชิด ทิณบุตร, 2539: 44 ได้กล่าวถึงภาพประกอบไว้ว่า ภาพประกอบของวารสารเป็นส่วน ที่มีความสำคัญ เพราะภาพประกอบจะเป็นส่วนที่ทำให้วารสารที่ผู้อ่านพบเห็นมีความสะดุดตา ภาพประกอบคือภาพที่พิมพ์ประกอบในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านอ่านเรื่องราวจาก ตัวหนังสือเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น ทำให้วารสารสวยงามน่าสนใจขึ้น

การนำภาพประกอบมาใช้ในวารสารองค์กรนั้น มีสิ่งที่ควรคำนึงหลายประการ ดังที่ ศิริพงศ์ พะยอมเข็ม (อ้างใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2542: 185 - 186, 188 - 189) กล่าวถึงภาพประกอบ

ไว้ว่า ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ผู้ออกแบบจำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้ภาพประกอบในหน้าสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจเป็นภาพวาด ภาพถ่าย สถิติ แผนภูมิ เป็นต้น และนักออกแบบจะต้องใช้ลำดับความสำคัญของส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น การเน้นด้วยภาพ จะจัดวางภาพแบบใดให้ดูเด่นดึงดูดความสนใจ (สมควร เพียรพิทักษ์, 2544: 84) สอดคล้องกับ จุมพล รอดคำดี (2533: 250) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของภาพประกอบไว้ว่า ควรเป็นภาพที่สามารถนำมาพิสูจน์อ้างอิงได้ง่าย เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการเพิ่มพูนความรู้และเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่คนสมัยก่อนถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งคิด ตลอดจนความรู้ต่าง ๆ แก่คนรุ่นหลัง ภาพมีความสำคัญ ช่วยในการแปลความหมายของเนื้อหาสาระที่ลงพิมพ์ให้ผู้อ่านเข้าใจได้รวดเร็ว ภาพที่เลือกต้องเป็นภาพที่ทำให้ทั้งความสวยงาม และถูกต้องทางด้านคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย ภาพเขียน ภาพวาด หรือรูปอื่นใด ทั้งภาพขาวดำและภาพสี แต่ภาพสีดูเป็นธรรมชาติจริงจังกว่ และช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจง่ายกว่า และรวดเร็วกว่าภาพธรรมดา เพราะหน้าที่ของภาพ คือสร้างความดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ใช้ประกอบเรื่อง อธิบายเรื่อง เป็นการสื่อความหมายและใช้ตกแต่งหน้า ภาพมีบทบาทสำคัญต่อการตกแต่งหน้าวารสาร เพราะภาพจะผ่อนคลายความหนาแน่นของตัวหนังสือ ช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะอ่านต่อไป

ประชิด ทิณบุตร (2539: 44) ได้ให้ทัศนะว่า การนำภาพประกอบมาใช้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ จะช่วยให้เกิดความแตกต่างขึ้นในชิ้นงานด้วยพื้นที่เส้นสีที่เด่นสะดุดตา
2. เพื่อประกอบการอธิบายความรู้ ภาพประกอบจะช่วยเป็นสื่อให้ข้อความรู้ต่าง ๆ เกิดความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น
3. เพื่ออธิบายความคิดรวบยอด เช่น การเขียนเครื่องหมายสัญลักษณ์และแผนภาพต่าง ๆ มีความหมายเพื่อทดแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ
4. เพื่ออ้างอิงแทนสิ่งที่ปรากฏจริง เมื่อข่าวสารมีเนื้อความที่เกี่ยวข้องหรือบ่งชี้ถึงความเป็นจริงต่าง ๆ อาทิ สถานที่ บุคคล หรือเหตุการณ์ ภาพประกอบมีส่วนทำให้เข้าใจและให้อารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ที่ดูให้เกิดความชัดเจนในวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบสื่อสิ่งพิมพ์ที่ดีนั้นจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตัวของภาพเองเป็นส่วนใหญ่ และช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ทันทีเมื่อเนื้อความกล่าวถึงเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้การบรรยายความสั้นและกระชับได้มาก (ธีรพงศ์ ประดิษฐ์กุล, 2546: 14)

ภาพที่ใช้ในวารสารองค์กรมิได้หลายประเภท เช่น ภาพถ่าย คือภาพถ่ายมีคุณสมบัติในแง่ความเป็นจริง ความละเอียดลออ การสร้างสรรค์และการสร้างความรู้สึกคล้ายตามภาพถ่ายที่

นำมาประกอบทางการพิมพ์มีหลายประเภท เช่น ภาพถ่ายสี ภาพถ่ายขาวดำ ภาพสไลด์สีหรือภาพโปร่งใส ภาพสไลด์ขาวดำ ภาพเขียน ภาพวาดลายเส้น ภาพวาดน้ำหนักสีต่อเนื่องและภาพระบายสี ภาพพิมพ์ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งนอกจากการใช้ภาพประกอบแล้ว ข่าวสารบางอย่างไม่เหมาะที่จะนำภาพประเภทภาพถ่ายหรือภาพเขียนมาแสดงคำอธิบายได้ชัดเจน เช่น ข้อมูลที่เป็นตัวเลข ข้อมูลทางสถิติ จึงมักนิยมเขียนเป็นกราฟ แผนภูมิ เป็นต้น (สมควร เพียรพิทักษ์, 2544: 78 - 83, ประชิด ทิณบุตร, 2530: 46) นอกจากนั้น ภาพประกอบควรจะมีคุณลักษณะต่าง ๆ ในด้านเนื้อหา ด้านคุณภาพของการถ่ายภาพ ด้านความคมชัด ด้านการใช้สี ด้านองค์ประกอบของการจัดภาพ และด้านอื่น ๆ ปัจจัยทางด้านศิลปะ ได้แก่ ความดึงดูดใจ ความน่าสนใจ ความคมชัด การเห็นรายละเอียดในภาพ ความสวยงาม เทคนิคการถ่ายภาพ การช่วยสร้างบรรยากาศ อารมณ์ความรู้สึกในภาพ การสร้างจินตนาการ และด้านอื่น ๆ เป็นต้น รวมทั้งปัจจัยทางด้านเนื้อหาในภาพประกอบ ได้แก่ ความจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความถูกต้อง ความทันเวลา ความน่าเชื่อถือ และอื่น ๆ เป็นต้น

จากการศึกษาวรรณกรรมในอดีตของ ศิริชัย ศิริกาละ และกาญจนา แก้วเทพ (2531) ได้กล่าวถึงการใช้สื่อและการได้รับความพึงพอใจของผู้รับสารไว้ว่า มีความต้องการสารสนเทศเพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเองสภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัวและสังคม เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติความคิดเห็นและการตัดสินใจ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และสนองความสนใจ เป็นการเรียนรู้และศึกษด้วยตนเอง และสร้างความรู้สึกลึกซึ้งมั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน และความต้องการสร้างความมีเอกลักษณ์ให้แก่ตนเอง เพื่อเป็นแรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคลโดยเป็นตัวแบบพฤติกรรมแสดงออกร่วมกับค่านิยมของคนอื่น ๆ และเข้าใจตนเอง นอกจากนั้นผู้รับสารยังมีความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อมองเห็นและเข้าใจสภาพแวดล้อมของคนอื่น แสดงออกร่วมกับผู้อื่นและเกิดความรู้สึกในลักษณะที่เป็นเจ้าของ นำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ใช้แทนเพื่อน ช่วยในการดำเนินตามบทบาททางสังคม สร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม ความต้องการความบันเทิง เพื่อหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ เป็นการผ่อนคลาย ได้วัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ความสนุกทางสุนทรียะได้มีอะไรทำเพื่อฆ่าเวลาให้หมดไป ได้ปลดปล่อยอารมณ์ และเป็นการกระตุ้นทางเพศ

ในแนวทางเดียวกันนี้ ศิริพงศ์ พะยอมยิ้ม (อ้างในสุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2542: 188 - 189) กล่าวว่า คุณค่าของภาพประกอบต่อสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ผู้ดูยอมให้ความสนใจและพอใจต่อการดูรูปภาพมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่มีแต่ตัวอักษรล้วน ภาพประกอบจะช่วยให้ผู้ดูเกิดการรับรู้และเข้าใจต่อเรื่องราวในสิ่งพิมพ์ได้รวดเร็วกว่าการใช้ตัวอักษร และภาพประกอบจะทำหน้าที่เป็นบริเวณพักสายตาจากตัวอักษร ภาพประกอบนั้นก็มีหลายประเภทซึ่งขึ้นอยู่กับการใช้งาน เช่นเดียวกับที่ จันทนา ทองประยูร (2547: 146 - 148) กล่าวว่า ...ภาพข่าวมีคุณค่าทางวารสารศาสตร์และการ

สื่อสารเรื่องราว ภาพข่าวช่วยหยุดเหตุการณ์ที่เคลื่อนไหวไว้ในตัวภาพ ทำให้สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์จากภาพได้มากขึ้น ภาพมีความสำคัญสมดังคำเปรียบเปรยที่ว่า ภาพหนึ่งภาพมีค่าดังคำพันคำ...

นอกจากนั้น ยังมีงานวิจัยที่กล่าวถึงภาพประกอบ ดังงานวิจัยของนิรมล พัฒนวงศ์ (2545) เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกนิตยสารนาวิกศาสตร์ต่อนิตยสารนาวิกศาสตร์ ที่พบว่า สมาชิกต้องการให้ปรับปรุงภาพประกอบในเรื่องการสื่อความหมายของภาพ ความคมชัด แสงเงา เทคนิคของภาพ จำนวนหน้าของภาพ 4 สี และขนาดตัวอักษรเนื้อเรื่อง ตามแนวคิดนิตยสาร ภาพทุกชนิดจะมีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ ดึงดูดความสนใจ ประกอบเรื่อง อธิบายเรื่อง เป็นสื่อความหมายและช่วยในการจัดหน้านิตยสาร และคุณภาพการพิมพ์ยังต่ำทำให้ภาพที่ปรากฏไม่ชัดเจน แสดงว่าภาพที่ปรากฏในนิตยสารนาวิกศาสตร์ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างที่ควรจะเป็น เช่นเดียวกับคุณภาพของการพิมพ์ที่ยังค่อนข้างต่ำ ทำให้ภาพไม่สามารถสื่อความหมายหรืออธิบายเรื่องได้มากนัก

วารสารของแต่ละองค์กรมีรูปแบบ ลักษณะแตกต่างกันออกไป นอกจากนั้น ยังมีสัดส่วนของเนื้อหาและภาพประกอบต่างกัน บ้างก็เน้นเฉพาะเนื้อหา บ้างก็เน้นเฉพาะภาพประกอบ อีกทั้งภาพประกอบยังมีหลายประเภท คุณลักษณะของภาพประกอบก็แตกต่างกัน จากความสำคัญของภาพประกอบที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ผู้อ่านมีความคิดเห็นต่อการใช้ภาพประกอบเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กรอย่างไร และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบเป็นอย่างไร การวิจัยนี้ มุ่งศึกษา “ความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบ” โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 4 ประการ เพื่อศึกษา คือ 1. ข้อมูลทั่วไปทางด้านลักษณะประชากร 2. การเปิดรับวารสารองค์กร 3. ความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการใช้ภาพประกอบเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กร 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบ

การวิจัยนี้มีประโยชน์ช่วยให้ทราบความคิดเห็นของผู้อ่านต่อภาพประกอบที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กร การเปิดรับวารสารองค์กร และการใช้ประโยชน์จากภาพประกอบในวารสารองค์กรว่าเป็นอย่างไร และผลจากการศึกษานั้น องค์กร สถาบัน หรือหน่วยงาน ทั่วทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน มูลนิธิ สมาคมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินการผลิตวารสารองค์กร โดยการใช้ประโยชน์จากภาพประกอบเพื่อให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรต่อไป

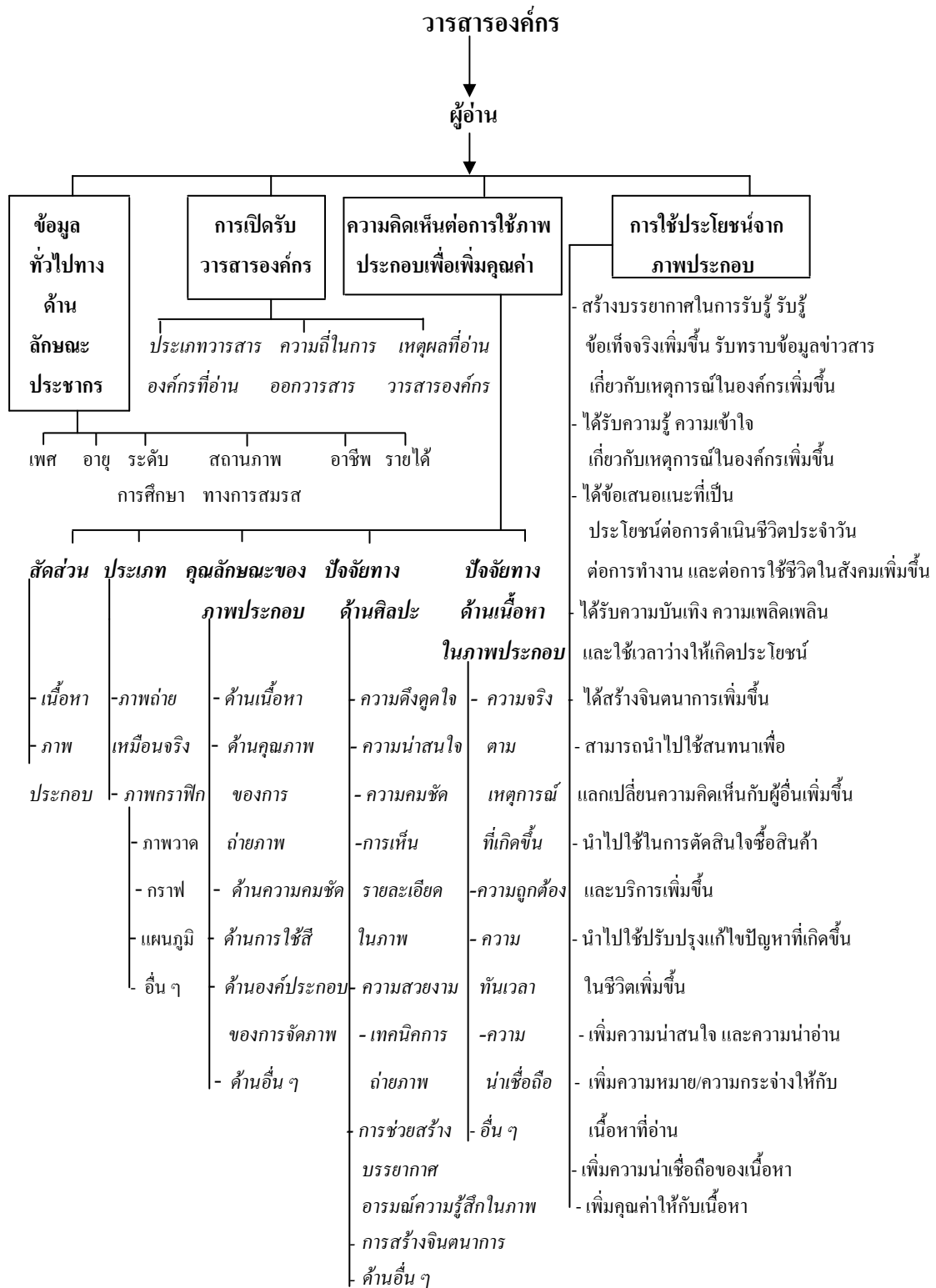
2. ปัญหาการวิจัย

- 2.1 ผู้อ่านวารสารองค์กรมีลักษณะประชากรอย่างไร
- 2.2 ผู้อ่านมีการเปิดรับวารสารองค์กรอย่างไร
- 2.3 ผู้อ่านมีความคิดเห็นต่อคุณค่าของภาพประกอบในวารสารองค์กรอย่างไร
- 2.4 ผู้อ่านมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบอย่างไร

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปทางด้านลักษณะประชากร
- 3.2 เพื่อศึกษาการเปิดรับวารสารองค์กร
- 3.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการใช้ภาพประกอบที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กร
- 3.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

5.1 ประชากร คือ ผู้อ่านวารสารองค์กรในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขตต่าง ๆ จำนวน 30 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร

5.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อ่านวารสารองค์กรในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขตต่าง ๆ จำนวน 10 แห่ง ที่ได้จากการเลือกแบบหลายขั้นตอน จำนวน 420 คน

5.3 พื้นที่ในการเก็บข้อมูล คือ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร สังกัด สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขตต่าง ๆ ที่ได้จากการเลือกแบบหลาย ขั้นตอนจำนวน 10 แห่ง

5.4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 7 มิถุนายน - 9 ตุลาคม 2552

6. นิยามศัพท์

6.1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านลักษณะประชากร หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพทางการสมรส อาชีพ และรายได้ของผู้อ่านวารสารองค์กรในห้องสมุดเพื่อการ เรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร

6.2 วารสารองค์กร หมายถึง วารสารขององค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน มูลนิธิ ที่เป็นทั้งวารสารภายในองค์กร วารสารภายนอกองค์กร และวารสารทั้ง ภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่ผู้อ่านอ่านในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร

6.3 ภาพประกอบ หมายถึง ภาพที่ใช้ประกอบในวารสารองค์กร ที่เป็นทั้งภาพถ่าย เหมือนจริงและภาพกราฟิก ประกอบด้วย ภาพวาด, กราฟ, แผนภูมิ ทั้งภาพขาวดำและภาพสี

6.4 ภาพประกอบในวารสารองค์กร หมายถึง ภาพประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบใน วารสารองค์กร ได้แก่ ภาพถ่ายเหมือนจริง ภาพเขียน ภาพวาดลายเส้น ภาพขาว ภาพพิมพ์ ภาพ โฆษณา ภาพระบายสี ภาพสกรีน ภาพกราฟิกต่าง ๆ ได้แก่ การ์ตูน ภาพวาด กราฟ แผนภูมิ แผนที่ สัญลักษณ์ ลายเส้น และลวดลายต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสีและขาวดำ เป็นต้น

6.5 การเปิดรับวารสารองค์กร หมายถึง การเปิดรับวารสารองค์กรของผู้อ่านเกี่ยวกับประเภทของวารสารองค์กรที่ผู้อ่านอ่าน ความถี่ในการออกวารสารองค์กรของผู้อ่าน และเหตุผลที่อ่านวารสารองค์กรในด้านความพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน

6.6 ความคิดเห็นต่อการใช้ภาพประกอบเพื่อเพิ่มคุณค่า หมายถึง ความคิดเห็นต่อการใช้ภาพประกอบในวารสารองค์กรที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กรในด้านสัดส่วนของเนื้อหาและภาพประกอบ ประเภทของภาพประกอบ คุณลักษณะของภาพประกอบด้านเนื้อหา ด้านคุณภาพของการถ่ายภาพ ด้านความคมชัด ด้านการใช้สี ด้านองค์ประกอบของการจัดภาพ และด้านอื่น ๆ และปัจจัยทางด้านศิลปะในด้านความดึงดูดใจ ความน่าสนใจ ความคมชัด การเห็นรายละเอียดในภาพ ความสวยงาม เทคนิคการถ่ายภาพ การช่วยสร้างบรรยากาศ อารมณ์ ความรู้สึกในภาพ การสร้างจินตนาการ และด้านอื่น ๆ และปัจจัยทางด้านเนื้อหาในภาพประกอบ ด้านความจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความถูกต้อง ความทันเวลา ความน่าเชื่อถือ และด้านอื่น ๆ

6.7 การใช้ประโยชน์จากภาพประกอบ หมายถึง การใช้ประโยชน์จากภาพประกอบในวารสารองค์กรในด้านต่าง ๆ ช่วยสร้างบรรยากาศในการรับรู้ รับรู้ข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้น รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ในองค์กรเพิ่มขึ้น ช่วยให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในองค์กรเพิ่มขึ้น ช่วยให้สามารถได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ต่อการทำงาน และต่อการใช้ชีวิตในสังคมเพิ่มขึ้น ได้รับความบันเทิง ความเพลิดเพลิน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยเหลือสร้างจินตนาการเพิ่มขึ้น ช่วยให้นำไปใช้สนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นเพิ่มขึ้น ช่วยให้นำไปใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ช่วยให้นำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตเพิ่มขึ้น ช่วยเพิ่มความน่าสนใจ และความน่าอ่าน ช่วยเพิ่มความหมาย/ความกระจ่างให้กับเนื้อหาที่อ่าน และช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของเนื้อหา ตลอดจนมีส่วนช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับเนื้อหา

6.8 ผู้อ่าน หมายถึง ผู้อ่านวารสารองค์กรในหอสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขตต่าง ๆ จำนวน 10 แห่ง

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบลักษณะประชากรของผู้อ่าน

7.2 ทำให้ทราบถึงการเปิดรับวารสารองค์กรและความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการใช้ภาพประกอบเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับวารสารองค์กร

7.3 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าของวารสารองค์กรจากการใช้ภาพประกอบ

7.4 องค์กร สถาบัน หรือหน่วยต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินการผลิตวารสารองค์กรโดยการใช้ประโยชน์จากภาพประกอบเพื่อให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่านต่อไป

